

Ἡ κομψότης καὶ ἡ στομυλία τῶν κατοικούντων πόλεις παριστάνουσιν ἄρα γέ ποτε τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν διαλογισμῶν; Ποῦ ἀπέλθεις! Διὰ τοῦτο ἡ προσποίησης, αἱ ψευδεῖς ἐνοχλαὶ καὶ φιλορρονήσεις, δι' ὧν φαινομένη ὡς θεοποιεῖται τῶν ἄλλων, ἡ στενοχωρία, ὅπου εὐρίσκονται οὔτε τρώγοντες, ὅτι καὶ ὅσον θέλομεν, οὔτε κινούμενοι ὡς ἐπιθυμοῦμεν, φαινομένοι δὲ ὅτι χαίρομεν τῷ τῶν ὧν λυπούμεθα, καὶ συγχρύπτοντες εἰς τὴν μυχὸς τῆς καρδίας ὅσα αἰσθανόμεθα πάθη αὐτὰ; ἡμῶν τὰς ἰδέας ἐμποδίζοντες νὰ ἐξέλθωσι, πᾶσι τῶν βλάπτει τὴν τοιαύτην ζωὴν.

Μὴ ἴδεις τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἔχει ἐμψυχωθεῖν τὴν ψυχὴν εἰς τὰ βλάττει τῆς καρδίας του, καθὼς ὁ ὅρις τὸν ἐκδίδει τῶν δόξων. Αὐτοὺς οὐδέποτε ἐξέφρασε τὴν ἀλήθειαν, οὔτε ἐπραξέ τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ δι' αὐτό, διὰ ἐπὶ ἡμῶν ἐξ αὐτοῦ ἀτομικὸν τι συμφέρον, ἀλλὰ ἐκείνος καὶ πονηρὸς ἀπατᾷ, ἢ μᾶλλον προδίδει τοὺς καλοὺς ἔλεγε φίλους του διὰ νὰ ὠφεληθῇ τυχούσης δὲ ἀντιθέσεως γίνεται ἀποσάτης καὶ τῶν φρονημάτων ἀποστρέφεται τὴν συνείδησιν, ἀρνείται τὰς παλαιὰς του ἀρετὰς; κολακίζει τοὺς δυνατοὺς καὶ ὑπερπερθεῖ ἀπανταχοῦ, καὶ μετὰ ἐμπόδια διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν.

Ἄλλὰ τοιοῦτος ὧν φέρεται περιτοητικὸς κατὰ τὸν νόμον καὶ προσήνης πρὸς τοὺς ἐντυχάνοντας; καὶ ἔχει μὲν βίαιος κατὰ τὴν ἀμάθειαν, συνειθισθεὶς νὰ ὁμιλῇ ὁπωσού, καὶ νὰ θεωρεῖ μάλιστα διὰ τῶν ἄν καὶ ὑπόσχεται ὅσα δὲν σκοπεύει νὰ ἐκτελέσῃ καὶ διαβεβαίει περὶ αἰσθημάτων τὰ ὅποια οὐδέποτε ἔχει καθὼς ἀναφέρει καὶ περὶ πραγμάτων, τὰ ὅποια οὐδέποτε ἔμαθεν. Ἀκούων τοὺς λόγους του κινδυνεύει ὁ ἄλλος ν' ἀπατηθῇ, καὶ νὰ τὸν θεωρήσῃ ὡς τιμιώτερον τῶν ὁμογενῶν καὶ γενναίωτον τῶν ἀντιπάλων ἀνδρῶν· ἀντιπάλων, ὅπως προτικτικῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον του, (εἰδεχθέντα κατὰ τύχην καὶ τοῦτο) ἀντιπάλους, ὅτι ἡ φυσιογνωμία του δὲν εὐρίσκεται εἰς ἀντιπάλους μετὰ τῶν φράσεων του, ἀλλ' ὡς καθρέφτης παριστάνει τὸν σάλον τῆς ψυχῆς του καὶ τὰ ἄλλα, τὰ ὅποια ὡς ὄχλος δαιμόνων τὸν βαρυνίζουσι· ἀντιπάλους δ' εἶτι μᾶλλον διακρίνεις εὐκόλως τὸν φθόνον, τὴν ἀπιστίαν, τὴν δολιότητα· ἐκ τούτων μάλιστα ὁ ἄλλος ἐθαψε διὰ χροιάς τινος ἰδιογενεοῦς τὸ πρόσωπον του. Τότε ἀρχίζεις νὰ ὑποπτεύῃς, ἐξετάζων δὲ ἀναλύων τὰ ἔργα του, καταντᾷς νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃς πλέον περὶ τοῦ χαρακτήρος του· ὅθεν ἀποφασίζεις τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποφεύγῃς τῶν τοιούτων τὴν συναναστροφήν ὡς ἐπίβουλον.

Πῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς κατάρθωτε νὰ κρύπτῃ, ἢ νὰ συσκολλῇ τοσαῦτα ἐλαττώματα; διὰ τῆς ὑποκριτικῆς καὶ τοῦ ψεύδους. Ἀλλὰ ποῦ ἐπιπολάζουσιν αἱ ἀρεταὶ αὐταί; εἰς τὰς μεγάλας κοινωνίας, καθὼς εἰς τὰς πόλεις εὐρίσκονται καὶ τὸ ψιμύθιον καὶ τὸ φύλον (κοκκινάδι) καὶ ἡ φανάκη καὶ ὅσα ἄλλα μεταχειρίζονται αἱ διεφθαρμέναι γυναῖκες διὰ νὰ συγκαλύπτωσι τὴν φυσικὴν ἀσχημίαν, ἢ καὶ πραγματικῶς τελειοποιεῖται καὶ αὐξάνεται τὸ κακόν.

Εἰς οὐδεμίαν κώμην, εἰς οὐδὲν χωρίον, ἢ ἀγροχό-

φον εὐρίσκεις τὰ σατανικά ταῦτα ἱπποδήματα, καθὼς οὔτε τὴν πανουργίαν καὶ τὴν προσποίησην καὶ τὸν δόλον, τὰ ὅποια ἀπατᾷ τὸν ἀπλοῦν, ἄνθρωπον ἐκλαμβάνοντα ὡς γνήσιον ἄργυρον, ἢ χρυσόν τὸ γανωμένο· μόνον δι' αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν χάλκωμα.

Μακάριοι οἱ μὴ ἀποβλέποντες εἰς τὰ ἐξω τῆς παροψίδος καὶ τοῦ ποιηρίου μηδὲ θαυμάζοντες τοὺς ἐξωθεν κικονιαμένους τάφους διότι κρύπτουσιν εἰς τὰ ἐντὸς σῆψιν, δυσωδίαν καὶ σπώληκας.

Ἀλλὰ πόσον δύσκολον ἀποδοῖναι τὸ τοιοῦτον! Ἐπειδὴ τίς δύναται ὡς Λαβατέρ νὰ διακρίνῃ ἀπαίσιως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον; Πόσος χρόνος καὶ ὅποια πείρα ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἀνακαλύψωμεν τὸν ἀληθὲς αὐτοῦ χαρακτήρα.

Οὔτε υγεία λοιπόν, οὔτε εὐδαιμονία, οὔτε ἡθική, οὐδ' ὑπάρχει βεβία καὶ εὐκρινής· εἰς τὰς πολυπληθεῖς ἐκείνας μυρμηκωφολεάς, τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν πόλεις.

Ἀλλ' ἂν ὁ ἀγροτικὸς βίος ὑπερέχῃ κατὰ τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς καὶ τὴν μακρὴν τοῦ βίου διάρκειαν, ἐλαττωθεῖ ὅμως κατὰ τινὰ ἄλλα. Ὁ ἄνθρωπος διαμένει αὐτόθι νωθρὸς ὡς μὴ κεντούμενος ὑπὸ ἡθικῶν ἐλατηρίων. Καὶ τὰ πολίχνη δὲ ἔχουσι καὶ αὐτὰ ἄλλους πειρασμοὺς διότι ἐκεῖ μάλιστα ἐνοχλεῖ ἡ ἀντιζηλία, ἐκεῖ ὁ κακολόγος κατασπαράττει τὸ θυμὸν σου, κατασκοπεύει τὰ θήματά σου, καὶ ἐνοχοποιεῖ πάσας τὰς ἀθωοτάτας πράξεις σου, ἢ τὸν ὑπερτερῆς κατὰ τὴν ἀξίαν. Εἰ δὲ τύχοι νὰ εὐρίσκωνται πολλοὶ χαμερπεῖς καὶ ἄμουςοι, ἢ ἡμιμαθεῖς καὶ τυχοδιώκται, φθάσαντες δι' ὁποιονδήποτε μέτῳ νὰ ἀρπάξωσι τὴν ὑπόληψιν τοῦ κοινοῦ, ἢ τάζειν τινὰ δημόσιον, τότε πάντες οὗτοι συμμαχοῦντες κατὰ σοῦ συνομνύουσιν τὸν ὀλεθρὸν σου, ἢ δύνανται, οὔτε στιγμήν παρατρέχουσι διὰ νὰ κορέσωσι τὸ πάθος των. Τὰ τοιαῦτα κακὰ λείπουν ἀπὸ τὰς μεγάλας πόλεις, ὅπου διὰ τὴν μεγάλην ἔκτασιν σπανίως συναντῶνται οἱ πνῆσται, ἀντιπερισπώμενοι δὲ ὑπὸ πολλῶν ἀντικειμένων δὲν ἐξάπτονται κατὰ σοῦ οὔτε κινεῖται ἡ χολή των ἐκ τῆς ὀψιως· ἐκεῖ τέλος καὶ αἱ δεισιδαιμονίαι καὶ αἱ προλήψεις ὀλιγώτεραι ἀναφαίνονται καὶ δυσκόλως προχωροῦσι.

Δύναται βεβαίως τις νὰ κατασκευάσῃ ἐρημίαν καὶ ἐν μέσῳ τῆς θορυβωδιστάτης πόλεως ἀποριύγων τὸν ὅμιλον καὶ τὴν τύρην, καταγιγνόμενος δὲ εἰς τὰ ἀρέσκοντα· ἀλλ' ὀλίγοι καταδικάζονται εἰς τοιοῦτον περιουρισμόν.

Εὐτυχῆς, ὅστις ἐναλλάξ ἀπολαμβάνει τὰ ἀγαθὰ τῆς ἀφελούς ἐρημικῆς ζωῆς καὶ τὰ τοῦ πολιτισμοῦ, μεταβαίνων ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ ἐκ τῆς Συβάρεως εἰς τὸ Θούριον, ἐκ